PELAN ANTI-RASUAH ORGANISASI

ORGANISATIONAL ANTI-CORRUPTION PLAN (OACP)

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

DEPARTMENT OF VETERINARY SERVICES SARAWAK (DVS SARAWAK)

KEMENTERIAN PEMODENAN PERTANIAN, TANAH ADAT DAN PEMBANGUNAN WILAYAH

MINISTRY OF MODERNIZATION OF AGRICULTURE, NATIVE LAND AND REGIONAL DEVELOPMENT (MANRED)

KATAKAN **TIDAK** KEPADA RASUAH

*SAY **NO** TO CORRUPTION*

"Perkasakan Integriti, Hindari Rasuah, Bermula Dari Anda"

An
Honour To Serve

Bersatu Berusaha
Berbakti

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK 2021

Hak cipta terpelihara. Tidak ada bahagian dari buku ini yang dapat diterbitkan semula atau digunakan dalam bentuk apa pun dengan cara apa pun, elektronik atau mekanikal, termasuk fotokopi, rakaman atau oleh sistem penyimpanan dan pengambilan maklumat, tanpa izin secara bertulis dari penerbit.

2021. HAK CIPTA JPVS.

dedikasi

Kami mendedikasikan buku OACP JPVS ini kepada warga veterinar, *rakan sekerja, pemegang-pemegang taruh, dan kepada mereka yang mengenali kami menjadikan hidup ini lebih berintegriti.*

ISI KANDUNGAN

	ISI KANDUNGAN	MUKA SURAT
	PERUTUSAN TERTINGGI	**1**
	Amanat Timbalan Ketua Menteri (MANRED)	2
	Amanat Setiausaha Tetap (MANRED)	3
	Amanat Pengarah Veterinar Negeri	4
	Penyataan Komitmen	5
	Ringkasan Eksekutif	8
	Akronim	9
BAB 1	**MUKADIMAH JPVS**	**11**
	Latar Belakang JPVS	12
	Visi & Misi	16
	Peranan & Fungsi JPVS	17
	Nilai Teras Jabatan	18
	Objektif Strategik JPVS	19
	Sejarah Penubuhan Dasar OACP Nasional	20
BAB 2	**PENGENALAN OACP JPVS**	**23**
	Senario Rasuah Dalam Jabatan	25
	Pelaksanaan Pencegahan Rasuah	26
	Analisa Penilaian Risiko	28
	Bidang Keutamaan Berisiko	30
BAB 3	**KERANGKA OACP JPVS**	**33**
	Visi & Misi OACP JPVS	34
	Matlamat OACP JPVS	34
	Bidang Keutamaan & Strategi	35
	Analisa Kuadran & Inisiatif Utama	36
BAB 4	**BIDANG-BIDANG KEUTAMAAN**	**39**
	Pentadbiran Dan Sumber Manusia	40
	Kewangan Dan Perolehan	43
	Penguatkuasaan	46
	Pelesenan Dan Permit	48
	Pembangunan Industri Ternakan	50
	Pengurusan Makmal	52
BAB 5	**TADBIR URUS OACP**	**53**
	Mekanisme Pelaksanaan	54
BAB 6	**PENGGULUNGAN**	**61**
	Kesimpulan	62
	Jawatankuasa Pembangunan OACP JPVS	63
	Sidang Editorial	64
	Sekalung Budi	66
	Galeri OACP JPVS	73

PERUTUSAN
TERTINGGI

Amanat Timbalan Ketua Menteri

Menteri Kewangan II, Menteri Pemodenan Pertanian,
Tanah Adat Dan Pembangunan Wilayah

Salam Ibu Pertiwiku dan Salam Sejahtera.

Saya bersyukur kepada tuhan dengan limpah kurnia-Nya, Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) telah berjaya menghasilkan dan menerbitkan Pelan Anti-Rasuah Organisasi atau *Organisational Anti-Corruption Plan* (OACP) 2021-2025. OACP JPVS 2021-2025 ini merupakan dokumen dasar anti-rasuah di peringkat organisasi yang bertujuan menangani permasalahan dan kelemahan *governans*, integriti dan anti-rasuah dalam kalangan warga Veterinar Sarawak. Selaras dengan aspirasi nasional ini, setiap warga JPVS perlu menghayati dan memelihara imej perkhidmatan awam sebagai entiti awam yang menerapkan prinsip ketelusan, akauntabiliti dan tadbir urus yang berintegriti. OACP JPVS 2021-2025 ini menekankan mekanisme bagi mewujudkan kawalan dalaman yang membolehkan sumber-sumber organisasi diarah, dipantau dan diukur untuk mengurangkan karenah birokrasi serta mencegah perlakuan rasuah, salah guna kuasa dan penyelewengan. Besar harapan saya agar OACP ini dapat dijadikan rujukan komprehensif kepada semua warga JPVS dari pengurusan tertinggi sehingga ke peringkat bawah dalam menzahirkan organisasi bebas rasuah dan berintegriti.

Sekian, terima kasih.

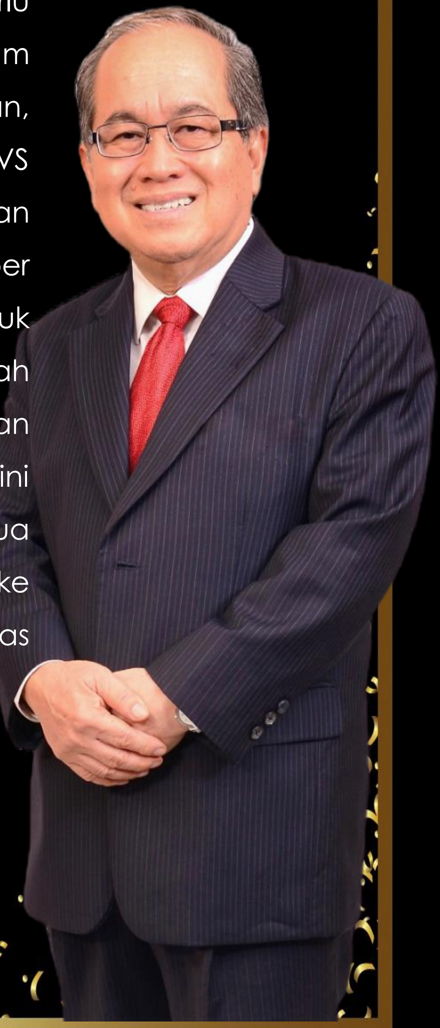

YANG BERHORMAT
DATUK AMAR DOUGLAS UGGAH EMBAS

Amanat Setiausaha Tetap

Kementerian Pemodenan Pertanian,
Tanah Adat Dan Pembangunan Wilayah

Salam Sarawakku Sayang dan Salam Sejahtera,

Bersyukur saya kepada-Nya, Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) berjaya membangunkan Pelan Anti-Rasuah Organisasi (OACP) JPVS 2021- 2025. Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih saya ucapkan kepada semua pihak yang terlibat dalam membangunkan pelan ini. Inisiatif yang telah digariskan ini melambangkan hasrat dan usaha Jabatan secara kolektif untuk memastikan JPVS dikenali kerana integriti dan bukannya rasuah. Pelan OACP ini menyatukan semua usaha berkaitan integriti, tadbir urus dan antirasuah yang merupakan salah satu impian saya. Saya menyeru semua pihak khususnya warga Veterinar Sarawak untuk menggembleng tenaga serta berganding bahu untuk menjadikan jabatan ini sentiasa bebas daripada amalan rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa. Janganlah sesekali kita mengikuti perbuatan mahupun perkara lain yang akan membawa kerosakan, seterusnya menghalang kita daripada mencapai kejayaan dan kemajuan. Marilah kita bersama bersatu-padu untuk terus membina sebuah Jabatan yang maju dan makmur, agar lebih berdaya saing, bersih dan berintegriti.

Sekian, terima kasih.

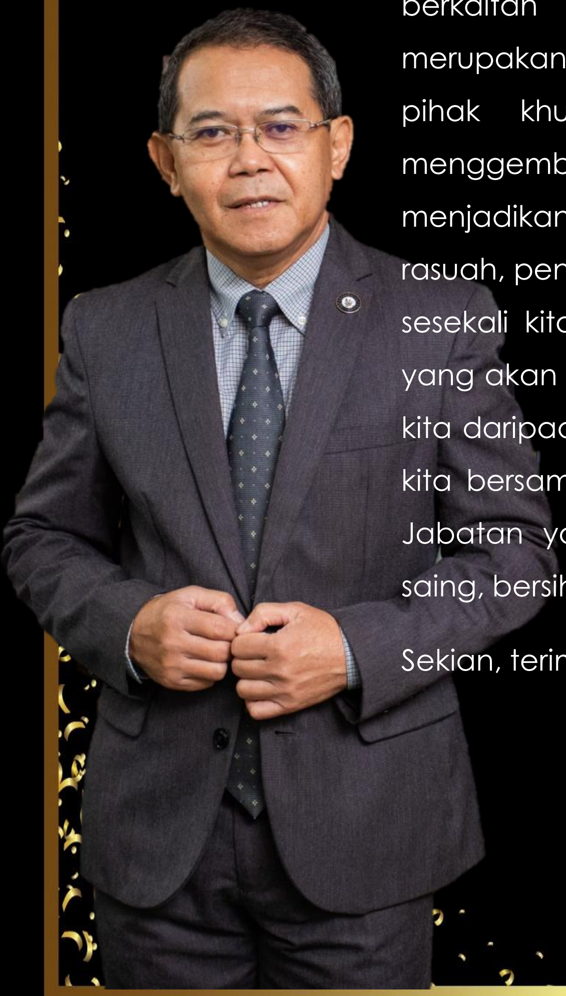

YANG BERBAHAGIA
ENCIK EDWIN ABIT

Amanat Pengarah

Perkhidmatan Veterinar Sarawak
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Salam Ibu Pertiwiku dan Selamat Sejahtera,

Saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua pihak yang telah menggembleng tenaga dalam menghasilkan *Organisational Anti-Corruption Plan* (OACP) Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) 2021-2025 sehingga ia berjaya direalisasikan. OACP ini adalah hasil daripada bengkel, percambahan fikiran dan perbincangan yang telah dijalankan di peringkat jabatan untuk membangunkan pelan yang lengkap meliputi semua aspek. Saya berharap agar semua pihak dapat melaksanakan inisiatif-inisiatif yang telah diwujudkan secara berterusan agar penyampaian perkhidmatan yang diberikan senantiasa telus, bertanggungjawab dan diyakini oleh masyarakat. OACP JPVS 2021-2025 ini adalah merupakan panduan dan petunjuk arah kepada warga Veterinar dalam mendukung aspirasi Kerajaan bagi memastikan organisasi JPVS dikenali dengan integriti yang tinggi. Seluruh warga Veterinar perlu komited membudayakan amalan integriti dalam penyampaian perkhidmatan serta penghayatan nilai-nilai murni. Saya percaya OACP JPVS ini akan dapat membantu kita dalam memastikan enam bidang keutamaan serta 71 inisiatif yang dirancangkan dapat dicapai berlandaskan elemen integriti, anti-rasuah dan tadbir urus yang baik.

Sekian, terima kasih.

YANG BERUSAHA
DR. ADRIAN SUSIN AMBUD

PENYATAAN KOMITMEN

DR. STEPHEN GABRIEL
TIMBALAN PENGARAH
KESIHATAN VETERINAR DAN PEMATUHAN

DR. SAJEM JINIM
TIMBALAN PENGARAH
PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN

Pelan Anti-Rasuah Organisasi Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (OACP JPVS) merupakan sebuah pelan menumpukan risiko-risiko yang berlaku dan akan berlaku dalam JPVS serta inisiatif-inisiatif yang boleh diambil bagi menangani risiko yang diutarakan.

JPVS telah menjalankan sesi percambahan fikiran (*brainstorming*) yang merangkumi pelbagai fungsi dalam JPVS. Sesi ini disertai oleh pelbagai lapisan warga JPVS bagi mengenal pasti kelemahan yang ada pada JPVS serta inisiatif dan tindakan yang boleh diambil bagi mengatasi kelemahan yang ada bagi menutup ruang dan peluang rasuah serta salah laku integriti.

Dengan inisiatif-inisiatif yang telah digariskan, kami komited untuk memastikan segala inisiati-inisiatif ini dijalankan dan seterusnya membawa nama JPVS sebagai salah satu agensi yang terkenal kerana integritinya. Oleh itu, Jabatan menyeru warganya bersama-sama berusaha untuk mencapai hasrat ini.

PENYATAAN KOMITMEN

"Sebab utama berlakunya rasuah adalah budaya kerahsiaan dengan kurangnya ketelusan, dan organisasi yang lemah dalam melaksanakan tugas sebagai penjawat awam."

DR. WILLIAM ROVINA NATING
KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN PENYELIDIKAN DAN PERANCANGAN

"Rasuah tidak akan berlaku jika ada prinsip dan kekebalan. Itulah faktor mengapa rasuah berleluasa di semua peringkat, kerana kurangnya prinsip dan kekebalan."

MATHEW JENANG
KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

"Semua orang mengatakan bahawa rasuah ada di mana-mana, tetapi inilah realitinya, bagi saya adalah daripada diri kita sendiri, sama ada hendak mendekati atau menjauhi."

DR. ANDREA LIM LI LI
KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN KESIHATAN HAIWAN

"Di dunia ini, kepentingan hak dan martabat manusia, kebebasan dan keadilan dan peluang, kebencian terhadap penindasan dan rasuah adalah nyata."

DR. NICHOLAS JENEK
KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN KESIHATAN AWAM VETERINAR

PENYATAAN KOMITMEN

"Apabila anda melihat rasuah, apabila anda melihat ketidakadilan, anda bersuara. Anda tidak hanya diam dan mengatakan itu bukan urusan saya."

DR. CHUO HOCK TIENG
KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN REGULATORI

"Sekiranya sebuah organisasi bebas rasuah dan menjadi organisasi yang mempunyai fikiran yang bersih, saya merasakan mutu kerja akan lebih efisien dan berkualiti."

CHIA CHEOK HUA
KETUA PEGAWAI PENGUATKUASA
CAWANGAN PENGUATKUASAAN

"Perjuangan untuk keadilan menentang rasuah tidak pernah mudah. Akan tetapi, pada saya, saya percaya, harga diri kita lebih bermakna dan senantiasa teguh untuk mempertahankannya."

HANIF BIN HANAPI
PENOLONG PENGARAH
SEKSYEN PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA

"Tidak ada yang akan melindungi kita daripada gejala rasuah, kecuali kita sendiri yang belajar untuk melindungi diri. Fikiran yang bersih. Berani bersuara dan bertindak wajar."

HANNAH IMELDA FREDRICK
AKAUNTAN
SEKSYEN KEWANGAN DAN AKAUN

RINGKASAN EKSEKUTIF

Pelan Anti-Rasuah Organisasi Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (OACP JPVS) merupakan sebuah pelan yang komprehesif bagi menjadikan JPVS sebuah organisasi yang berintegriti dan bebas rasuah. Ini sejajar dengan aspirasi Kerajaan melalui Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 2018 Siri 2, No.1 Tahun 2018. Pelan ini adalah bagi jangka masa mulai 2021 sehingga 2025.

BAB 1

Merangkumi latar belakang JPVS; Visi dan Misi JPVS; dan dasar intergiti dan tadbir urus nasional. Melalui aspirasi dari Kerajaan termasuk Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri, JPVS komited untuk menghasil OACP JPVS.

BAB 2

Menghuraikan situasi risiko rasuah yang berlaku pada masa sekarang dan yang akan berlaku pada masa akan datang. Selain itu, berpandukan buku *Managing Culture Change* (MCC),dan *Cognitive, Emotive and Behavior* (CEB) Model.

BAB 3

Menunjukkan kerangka OACP JPVS yang menunjukkan hala tuju OACP ini. Terdapat enam (6) bidang keutamaan, enam (6) strategi, lapan (8) objektif strategik dan 71 inisiatif. 17 inisiatif dipilih sebagai inisiaitif utama.

BAB 4

Menghuraikan 71 inisiaitif yang berjaya dikenalpasti yang berada di bawah enam (6) bidang keutamaan, iaitu Pentadbiran dan Sumber Manusia; Kewangan dan Perolehan; Penguatkuasaan; Pelesenan dan Permit; Pembangunan Industri Ternakan dan Pengurusan Makmal.

BAB 5

Menjelaskan mengenai tadbir urus OACP JPVS. Penyelarasn OACP JPVS dibuat melalui penilaian dan pemantauan setiap inisiatif. Hasil penilaian dan pemantauan akan dibawa ke dalam Jawatankuasa Anti Rasuah (JAR) JPVS untuk dibincangkan.

BAB 6

Menunjukkan komitmen yang diberikan oleh semua yang terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung dan membangunkan OACP JPVS.

AKRONIM

AAK	ANAK AYAM KACUKAN
AHIS	ANIMAL HUSBANDRY IMPROVEMENT SCHEME
AOP	ANNUAL OPERATION PLAN
APIS	ASSISTANCE TO PIG IMPROVEMENT SCHEME
BEP	BUFFALO ENTREPRENEURSHIP PROGRAM
CEB	COGNITIVE, EMOTIVE AND BEHAVIOR
CPP	CATTLE PAWAH PROGRAMME
CRM	CORRUPTION RISK MANAGEMENT
DLDC	DIVISIONAL LIVESTOCK DEVELOPMENT COMMITTEE
DUN	DEWAN UNDANGAN NEGERI
GTP	GOVERNMENT TRANSFORMATION PROGRAMME
HLDC	HEADQUARTERS LIVESTOCK DEVELOPMENT COMMITTEE
JAN	JABATAN AUDIT NEGARA
JAR	JAWATANKUASA ANTI RASUAH
JPVS	JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK
LCU	LIVESTOCK COMMERCIAL UNIT
LFU	LIVESTOCK FARM UNIT
MANRED	MINISTRY OF MODERNIZATION OF AGRICULTURE, NATIVE LAND AND REGIONAL DEVELOPMENT
MCC	MANAGING CULTURE CHANGE
MPPT	MANUAL PROGRAM PEMBANGUNAN TERNAKAN
NACP	NATIONAL ANTI CORRUPTION PLAN
NAP	NATIONAL AGRO-FOOD POLICY
OACP	ORGANISATIONAL ANTI-CORRUPTION PLAN
PANS	PERKHIDMATAN AWAM NEGERI SARAWAK
PFA	PIG FARMING AREA
PIN	PELAN INTEGRITI NASIONAL
PIS	POULTRY IMPROVEMENT SCHEME
PTJ	PUSAT TANGGUNGJAWAB
SCS	SARAWAK CIVIL SERVICE
SDES	SARAWAK DIGITAL ECONOMY STRATEGY
SOP	STANDARD OPERATING PROCEDURE
SP	SEKRETARIAT PENYELARAS
SPRM	SURUHANJAYA PENCEGAHAN RASUAH MALAYSIA
UI	UNIT INTEGRITI
UNION	UNIT INTEGRITI DAN OMBUDSMAN NEGERI
VPHO	VETERINARY PUBLIC HEALTH ORDINANCE
YELP	YOUTH ENTREPRENEURSHIP LIVESTOCK PROGRAM

SARAWAK NEGERI MAJU BERINTEGRITI TINGGI MENJELANG 2030

"Saya akan pastikan kerajaan negeri meletakkan INTEGRITI DAN ANTI-RASUAH SEBAGAI SALAH SATU KEUTAMAAN DALAM GERAK KERJA TAHUNAN"

YAB Ketua Menteri Sarawak
Datuk Patinggi (Dr) Abang Haji Abdul Rahman Zohari Bin Tun Datuk Abang Haji Openg

BAB | 01
MUKADIMAH JPVS

LATAR BELAKANG
SEJARAH PENUBUHAN

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR
SARAWAK

Perkhidmatan Veterinar Sarawak bermula sebagai sebuah cawangan di Jabatan Pertanian Sarawak pada tahun 1953, iaitu Cawangan Penternakan. Untuk memantau perkembangan pembangunan ternakan, cawangan ini menjalankan beberapa tugas penting untuk meningkatkan pengeluaran makanan berasaskan ternakan dan kebajikan haiwan. Dengan jumlah staf yang sangat terhad, program atau aktiviti yang dijalankan adalah terhad kepada;

1. Program Pembangunan Ternakan seperti:
    a. AHIS (*Animal Husbandry Improvement Scheme*) - Skim Penambahbaikan Peternakan khas untuk ternakan ruminan
    b. PIS (*Poultry Improvement Scheme*) - Skim Peningkatan Ternakan Ayam
    c. APIS (*Assistance To Pig Improvement Scheme*) - Skim Bantuan Ternakan Khinzir
    d. YELP (*Youth Entrepreneurship Livestock Programme*) - Program Keusahawanan Ternakan Belia (Rancangan Malaysia Ke-9)
2. Pengembangan Ternakan termasuk memberi tunjuk ajar kepada penternak tentang kawalan penyakit, pengurusan ladang dan ekonomi ladang.
3. Perkhidmatan klinik dan ambulatori.

Cawangan itu kemudiannya diberi mandat untuk menjalankan peruntukan Akta Doktor Veterinar 1974 dan Akta Makanan 1983 (Akta 281) dan Peraturan Makanan 1985. Ketua Cawangan Penternakan telah dilantik selepas penguatkuasaan Akta Doktor Veterinar 1974.

Cawangan ini telah dinaiktaraf ke Bahagian Veterinar pada tahun 2000 untuk melaksanakan peruntukan dalam Akta berikut;

- Akta Doktor Veterinar 1974
- Akta Makanan 1983 (Akta 281)
- Peraturan Makanan 1985
- Ordinan Kesihatan Awam Veterinar, 1999
- Akta Makanan Haiwan 2009
- Akta Kebajikan Haiwan 2015
- Dasar Agro-Makanan Kebangsaan (NAP) 2011 - 2020

Kemudiannya, Bahagian Veterinar mengubah langkah untuk meningkatkan pengeluaran makanan berasaskan ternakan dengan menggubal program pembangunan ternakan kepada;

1. **AAK (Anak Ayam Kacukan)** - Pemberian anak ayam kepada orang kampung dan rumah panjang.
2. **LFU (*Livestock Farm Unit*)** - Unit Ladang Ternakan dengan bantuan RM1,000 seunit.
3. **LCU (*Livestock Commercial Unit*)** - Unit Komersial Ternakan dengan Bantuan RM10,000 seunit.
4. **CPP (*Cattle Pawah Programme*)** - Dikhaskan kepada estet syarikat atau individu kelapa sawit. Bermula dengan ternakan lembu diedarkan secara pawah, kemudian ianya diperluaskan kepada ternakan kambing.
5. **BEP (*Buffalo Entrepreneurship Programme*)** - Program Keusahawanan Kerbau ini dikhaskan untuk penternak-penternak kerbau di Bahagian Limbang.

Pada 19 Mei 2016 kelulusan penubuhan Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak telah dipersetujui untuk melaksanakan fungsi teras dan tanggungjawab perkhidmatan. Kerja-kerja berkaitan cadangan untuk menubuhkan jabatan itu bermula tidak lama kemudian, dan pada 25 Januari 2017 Jabatan Perkhidmatan Veterinar telah ditubuhkan.

VISI

Industri Penternakan Maju Menjelang 2030.

An Advanced Livestock Industry By 2030.

MISI

Mengubah Industri Ternakan Kearah Industri Yang Berdaya Saing Dan Mampan.

Transforming The Livestock Industry Into A Competitive And Sustainable Industry.

PERANAN DAN FUNGSI

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

PERANAN

Memajukan Kegiatan Sosio-ekonomi Ternakan & Komoditi

Menjaga Serta Melindungi Kesihatan Awam Veterinar

Meningkatkan Pengawasan Kesihatan Haiwan

Memelihara Pematuhan Ordinan Yang Berkesan

FUNGSI

Mengawal, Mencegah Dan Menghapuskan Penyakit Haiwan Dan Zoonotik

Pengawalan Import Dan Eksport Ternakan Dan Hasilan Ternakan

Menjalankan Pemeriksaan Veterinar Dan Penguatkuasaan Veterinar

Pembangunan Industri Ternakan, Pembangunan Veterinar Dan Latihan

Penyelidikan Ternakan Dan Khidmat Nasihat

NILAI TERAS JABATAN

Ini adalah kepercayaan asas dan prinsip Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak yang membantu Jabatan ini dalam menjalankan kewajipan. Nilai - nilai teras ini membantu Jabatan untuk menentukan hala tuju dalam mencapai VISI dan MISI Jabatan.

INTEGRITI

Kualiti untuk sentiasa bersikap amanah, jujur dan mempunyai prinsip moral yang tinggi.

SEMANGAT BERPASUKAN

Perasaan bangga dan setia dalam kumpulan kerja untuk mencapai kecemerlangan bersama.

PROFESIONALISME

Menerapkan kualiti, kemahiran, kecekapan, dan tingkah laku yang tinggi oleh semua staf jabatan di tempat kerja.

SIKAP BAIK HATI & EMPATI

Sentiasa bersikap baik dalam setiap perkara yang dilakukan, toleransi, kasih sayang, cinta, dan empati terhadap orang atau haiwan yang menderita kesakitan.

PANTAS & BERPENDIRIAN

Merupakan dorongan dalaman dan keinginan untuk meneruskan pekerjaan dengan efektif dan pantas serta mempunyai pendirian memperakui organisasi.

PRODUKTIF & BERMATLAMAT

Konsisten memberikan hasil yang diinginkan dan mematuhi piawaian kualiti kerja yang tinggi, produktif, mematuhi arahan, dan mengekalkan fokus agensi.

OBJEKTIF STRATEGIK

JPVS

Kecemerlangan Dalam Pembangunan
Industri Ternakan

Kecemerlangan Dalam Kesihatan
Veterinar Dan Pematuhan

Kecemerlangan Dalam Khidmat
Sokongan Dan Pengembangan Veterinar

SEJARAH PENUBUHAN DASAR OACP NASIONAL

Kerajaan Persekutuan telah melakukan pelbagai usaha dan inisiatif bagi membasmi isu rasuah dan integriti dalam Malaysia. Pada tahun 2004, telah diperkenalkan Pelan Integriti Nasional, tahun 2008 diluluskan Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia, 2008 dan penubuhan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), tahun 2010 menyaksikan *Government Transformation Programme* (GTP) 1.0 dan tahun 2012 GTP 2.0. Pada tahun 2018, Kerajaan Persekutuan memperkenalkan *National Anti Corruption Plan* (NACP) yang mana digunapakai bagi tahun 2018-2022.

2004

Pelan Integriti Nasional (PIN)

2008

Akta SPRM, 2008;
Penubuhan SPRM

2010

Pelan Transformasi Kerajaan (GTP) 1.0

2012

Pelan Transformasi Kerajaan (GTP) 2.0

2018

Pelan Antirasuah Nasional (NACP)

Kerajaan Sarawak juga mengambil langkah yang sama dalam meningkatkan integriti dalam kalangan penjawat awam. Ini termasuklah menubuhkan Seksyen Disiplin dan Integriti di Unit Pengurusan Sumber Manusia pada tahun 2005.

Seterusnya pada tahun 2014, YAB Pehin Sri Datuk Patinggi Adenan bin Haji Satem telah melaksanakan *Integrity Pledge* dalam kalangan ahli Dewan Undangan Negeri (DUN), "*The Big Six in Timber Industry*" dan memperkukuhkan kapasiti agensi penguatkuasaan.

Pada tahun 2017, satu portfolio baharu telah diwujudkan iaitu Menteri di Jabatan Ketua Menteri (Integriti dan Ombudsman) seterusnya membawa kepada penubuhan Unit Integriti dan Ombudsman Negeri (UNION), Jabatan Ketua Menteri pada tahun 2018.

2005

Penubuhan Seksyen Disiplin dan Integriti, Unit Pengurusan Sumber Manusia, Jabatan Ketua Menteri

2014

Integrity Pledge

2017

Pengwujudan portfolio baharu Menteri di Jabatan Ketua Menteri (Integriti dan Ombudsman)

2018

Penubuhan UNION, Jabatan Ketua Menteri

BAB | 02

PENGENALAN OACP JPVS

MENGHUBUNGKAN MASA KINI DENGAN MASA HADAPAN

Sarawak Digital Economy Strategy 2018-2022 (SDES) yang dilancarkan oleh Ketua Menteri YAB Datuk Patinggi Dr. Abang Haji Abdul Rahman Zohari bin Tun Datuk Abang Haji Openg pada tahun 2017 telah menunjukkan hala tuju yang jelas kepada Kerajaan Negeri untuk mentransformasikan PANS kepada digital dan mengambil negara Estonia sebagai model.

Dalam strategi yang diperjelaskan dalam SDES turut menekankan sektor pertanian. Bagi mentransformasikan sektor pertanian, IoT telah diberi penekanan yang khusus antaranya ialah smart farming (*dairy production, computer assisted*) *Integrated Livestock Farming* dan *swiflet farming*.

Selari dengan strategi berkenaan, Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) telah mengambil langkah proaktif dalam membangunkan *PFA* yang moden dan lestari bagi menangani isu pencemaran serta sensitiviti masyarakat. *PFA* Pasir Puteh telah siap dan telah melihat kemajuan dalam eksport ternakan babi ke luar negara khususnya Singapura. Ia berjaya meningkatkan nilai eksport ternakan melebihi RM 100 juta setahun.

Pada masa yang sama, JPVS turut berusaha membangunkan beberapa PFA dan juga berkolaborasi dengan pemegang taruh untuk mempercepatkan transformasi ternakan di Sarawak.

Dengan adanya ekonomi digital sedemikian serta trend *Industrial Revolution 4.0* yang begitu rancak membolehkan Sarawak meningkatkan nilai pengeluaran industri ternakan dari RM 1.8 billion pada tahun 2020 sehingga RM 4.0 billion pada tahun 2030.

SENARIO RASUAH DALAM JABATAN

SCS Culture Change Rating yang dijalankan pada setiap tahun menunjukkan markah bagi komponen Integriti ialah 84.08% bagi tahun 2020 menunjukkan masih ada ruang untuk menambahbaik komponen berkenaan.

Tanggungjawab JPVS dalam menguatkuasakan *Veterinary Public Health Ordinance*, 1999 (VPHO 1999) turut mengalami cabaran yang jelas. Berdasarkan *NACP*, bidang penguatkuasaan merupakan bidang yang berisiko selain dari bidang perolehan. JPVS mengalami cabaran yang jelas dalam membendung isu rasuah dan integriti dalam mengkuatkuasakan VPHO 1999.

Jabatan telah dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan pelbagai projek pembangunan ternakan dan kesihatan veterinar dari Kerajaan Persekutuan sebanyak RM 52.5 juta manakala Kerajaan Negeri memperuntukkan dana melebihi RM 200 juta bagi tempoh RMKe-12. Dana yang diberi harus dibelanjakan secara berhemah dan mematuhi tatacara kewangan yang berkuatkuasa.

Walau bagaimanapun, hasil daripada penemuan audit pihak Jabatan Audit Negara (JAN) mendapati Manual Program Pembangunan Ternakan (MPPT) juga kurang dipatuhi oleh warga Jabatan. Terdapat kelemahan dari segi dokumentasi sepanjang pelaksanaan MPPT.

Pada masa yang sama, pihak JAN turut mengadakan audit ke atas program operasi rabies. Beberapa perkara telah ditegur berikutan urusan perolehan yang kurang mantap.

PELAKSANAAN PENCEGAHAN RASUAH

Kerajaan Negeri menekankan enam (6) nilai bersama (*shared values*) di mana nilai integriti merupakan nilai pertama yang ditekankan di antara keenam-enam nilai berkenaan.

Sehubungan itu, Kerajaan Negeri telah menerbitkan buku *Managing Culture Change* (MCC) pada tahun 2018 telah menggariskan panduan untuk perubahan budaya dalam PANS. *CEB* Model telah digunapakai bagi menguruskan perubahan budaya.

Aras 1: Kesedaran

Untuk meningkatkan kesedaran mengenai kepentingan untuk menerapkan enam nilai bersama termasuk integriti ke dalam agensi.

Pada tahap ini, kempen kesedaran akan dilaksanakan seperti melaksanakan promosi *OACP* kepada semua peringkat dalam Jabatan dan menerangkan inisiatif yang akan dilaksanakan bagi memastikan keberhasilan dan kejayaan *OACP*.

Aras 2: Intervensi

Untuk meningkatkan ke arah perubahan dalam pembudayaan enam nilai bersama ke dalam agensi.

Pada tahap ini memerlukan meningkatkan keinginan setiap pegawai dan kakitangan untuk berubah untuk menjadi lebih berintegriti.

Aras 3: Pembudayaan

Untuk mengamalkan dan membudayakan enam nilai bersama di tempat kerja.

Pelbagai SOP yang lebih jelas yang menutup ruang dan peluang jenayah rasuah perlu diwujudkan. Tindakan punitif akan dikenakan kepada yang melanggar tatatertib tanpa unsur pilih kasih.

Aras 4: Penilaian

Untuk menilai tahap perubahan budaya setelah inisiatif dilaksanakan.

Antara perkara yang dinilai ialah dari segi aduan dan ulasan daripada peneraju inisiatif. Boleh dilihat melalui *SCS Culture Rating Survey* dan *Customer Survey*.

ANALISA
PENILAIAN RISIKO

Semasa Bengkel Pembangunan *OACP* JPVS yang dijalankan pada 27-29 Januari 2021, pelbagai maklumat daripada pelbagai sumber telah diperolehi bagi mengenalpasti potensi risiko yang dapat menyumbang kepada ketirisan dan kelemahan dalam aspek *governans*, integriti dan antirasuah dalam JPVS. Antara sumber yang dimaksudkan ialah:-

Laporan audit dari JAN iaitu bagi pemerhatian audit pengauditan prestasi terhadap Program Pembangunan Ternakan Lembu dan perbelanjaan Program Operasi Rabies Sarawak bagi tahun 2019 dan 2020.

Laporan Inspektorat Perbendaharaan (*Treasury Inspectorate Report*) dari pelbagai Pusat Tanggungjawab (PTJ) di bawah JPVS bagi tahun 2019 berkaitan dengan pematuhan Arahan Perbendaharaan.

Maklumat tindakan tatatertib dari Unit Pengurusan Sumber Manusia, JPVS berkaitan dengan salah laku pegawai dan kakitangan JPVS.

Aduan berkaitan dengan integriti dan salah laku pegawai dan kakitangan samada melalui sistem talikhidmat, sosial media, surat dan emel. Aduan berkenaan datang daripada orang awam, agensi kerajaan dan pegawai atau kakitangan JPVS.

Analisa juga telah dijalankan melalui *Corruption Risk Management* (CRM) di mana beberapa risiko telah berjaya dikenalpasti dan dikategorikan mengikut bidang keutamaan.

Perancangan senario juga dibuat berdasarkan situasi semasa dan juga yang berlaku dalam JPVS. Perkara ini dibuat dengan merujuk salah laku rasuah yang sering berlaku di agensi lain dan berdasarkan pengalaman.

Setelah mengenalpasti risiko yang ada, enam (6) bidang keutamaan telah berjaya dikenalpasti.

BIDANG KEUTAMAAN BERISIKO

Pada peringkat awal pembangunan *OACP* JPVS, hanya empat (4) bidang keutamaan berjaya dikenalpasti. Namun setelah mengadakan perbincangan terperinci, sebanyak enam (6) bidang keutamaan berjaya dikenalpasti. Penambahan bidang keutamaan adalah bagi mewujudkan fokus yang lebih terperinci kepada setiap risiko yang ada.

BIDANG KEUTAMAAN 1:
PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA

Meningkatkan kecekapan dan pengukuhan penyampaian maklumat dalam kalangan penjawat awam

Meningkatkan kecekapan & pengukuhan penyampaian maklumat dalam kalangan penjawat awam

Memperkasakan nilai-nilai integriti dalam kalangan warga Jabatan

BIDANG KEUTAMAAN 2:
KEWANGAN DAN PEROLEHAN

Meningkatkan keberkesanan dan ketelusan pengurusan kewangan dan perolehan

Meningkatkan ketelusan perolehan, pengurangan risiko rasuah, penyelewengan dan salahguna kuasa

BIDANG KEUTAMAAN 3:
PENGUATKUASAAN

Meningkatkan tadbir urus, kecekapan dan keberkesanan penguatkuasaan

Meningkatkan kewibawaan kakitangan Cawangan Penguatkuasaan

BIDANG KEUTAMAAN 4:
PELESENAN DAN PERMIT

Meningkatkan biosekuriti, mutu perkhidmatan dan mengawal selia industri ternakan

Memperkasakan dan meningkatkan ketelusan dan integriti dalam pengeluaran permit dan lesen

BIDANG KEUTAMAAN 5:
PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN

Meningkatkan pembangunan industri ternakan dengan lebih efisien

Memantapkan pematuhan *Standard Operating Procedure* (SOP) perkhidmatan pengurusan input ternakan

Memperkukuhkan kecekapan penyampaian dan ketelusan dalam perkhidmatan

BIDANG KEUTAMAAN 6:
PENGURUSAN MAKMAL

Memantapkan kualiti dan sistem pengurusan makmal

Memantapkan pemantauan operasi makmal serta meningkatkan kualiti perkhidmatan dan pengurusan data

BAB | 03
KERANGKA OACP JPVS

KERANGKA OACP JPVS

VISI

Memacu pembangunan industri ternakan dan pematuhan kesihatan veterinar dengan penuh integriti dan bebas rasuah

MISI

Memperkasakan sistem pengurusan dan penguatkuasaan melalui penerapan nilai integriti yang tinggi dan mewujudkan persekitaran bebas rasuah

MATLAMAT

Kecekapan khidmat pengurusan	Akauntabiliti dan kredibiliti penguatkuasaan	Integriti dalam penyampaian perkhidmatan

BIDANG KEUTAMAAN

Pentadbiran dan Sumber Manusia	Kewangan dan Perolehan	Penguatkua-saan	Pelesenan dan Permit	Pembangu-nan Industri Ternakan	Pengurusan Makmal

STRATEGI

Meningkat-kan kecekapan & pengukuhan pemyam-paian maklumat di kalangan penjawat awam	Mempertin-gkatkan keberkesan-an dan ketelusan pengurusan kewangan dan perolehan	Meningkat-kan tadbir urus, kecekapan dan kemahiran penguat-kuasaan	Meningkat-kan biosekuriti, mutu perkhid-matan dan mengawal selia industri ternakan	Meningkat-kan pemba-ngunan industri ternakan dengan lebih efisien	Memantap-kan kualiti dan sistem pengurusan makmal

6	BIDANG KEUTAMAAN
6	STRATEGI
8	OBJEKTIF STRATEGIK
71	INISIATIF

JANGKA PENDEK (< 1 TAHUN)	JANGKA SENDERHANA (2-3 TAHUN)	JANGKA PANJANG (3-5 TAHUN)
8	37	26

BIDANG KEUTAMAAN	OBJEKTIF STRATEGIK	INISIATIF
PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA	2	19
KEWANGAN DAN PEROLEHAN	1	15
PENGUATKUASAAN	1	13
PELESENAN DAN PERMIT	1	10
PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN	2	9
PENGURUSAN MAKMAL	1	5

ANALISA KUADRAN

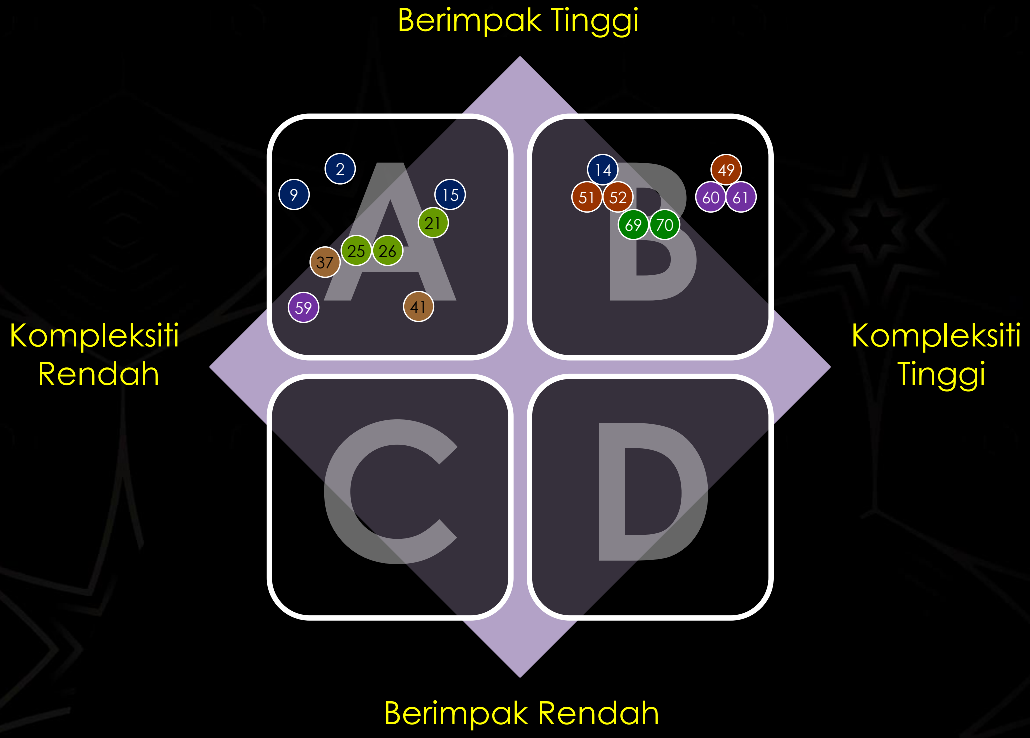

Analisa kuadran di atas menunjukkan sebanyak 17 inisiatif utama yang berjaya dikenalpasti daripada 71 inisiatif berdasarkan risiko rasuah yang berjaya ditemui. Analisa ke atas sebanyak 71 inisiatif berkenaan dibuat berdasarkan tahap impak dan kompleksiti sesuatu inisiatif yang akan dilaksanakan.

Sebanyak 9 inisiatif utama berada dalam Kuadran A, iaitu berimpak tinggi dan berkompleksiti rendah. Ini membawa maksud 9 inisiatif berkenaan adalah mudah untuk dilaksanakan dan dalam masa yang sama membawa impak yang mendalam ke atas JPVS.

Manakala 8 inisiatif utama yang selebihnya berada di bawah Kuadran B, iaitu berimpak tinggi dan berkompleksiti tinggi. Bagi melaksakan 8 inisiatif utama di bawah kuadran ini, tenaga yang lebih banyak diperlukan dan membawa impak yang lebih tinggi ke atas JPVS.

INISIATIF UTAMA

PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
1	Mengukuhkan pelaksanaan AOP	2	A
2	Mengaplikaskan teknologi dalam pengurusan aset hidup di stesen ternakan	9	A
3	Pemerkasaan dan penstrukturan semula Jabatan	14	B
4	Pelaksanaan pusingan tugas	15	A

KEWANGAN DAN PEROLEHAN			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
5	Melaksanakan audit dalaman bagi mengenalpasti kelemahan dan pelanggaran tatacara kewangan serta perolehan melalui kaedah semakan silang antara bahagian	21	A
6	Memperkukuhkan SOP pengurusan kewangan dan pengurusan perolehan	25	A
7	Memperkenalkan pengiktirafan dan pemberian anugerah kepada PTJ yang menunjukkan prestasi pengurusan kewangan yang cemerlang	26	A

PENGUATKUASAAN			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
8	Meningkatkan pematuhan kepada Ordinan Kesihatan Awam Veterinar, 1999	37	A
9	Mengukuhkan SOP untuk operasi penguatkuasaan	41	A

PELESENAN DAN PERMIT			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
10	Melaksanakan audit dalaman secara berkala terhadap pematuhan SOP regulatori	49	B
11	Mengukuhkan SOP mengenai pengeluaran dan pemprosesan lesen serta permit agar lebih jelas	51	B
12	Mengukuhkan aktiviti penyeliaan terhadap tugas siasatan lapangan pegawai	52	B

PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
13	Mengukuhkan SOP untuk pemantauan input ternakan	59	A
14	Pengukuhan dan penstrukturan semula kumpulan pemantau	60	B
15	Melaksanakan audit dalaman secara berkala terhadap pematuhan MPPT	61	B

PENGURUSAN MAKMAL			
Bil.	**Inisiatif**	**Kod**	**Kuadran**
16	Melaksanakan aktiviti akreditasi (Pensijilan ISO 9001 & 17025) SOP sedia ada.	69	B
17	Mewujudkan sistem pengurusan makmal yang lebih efektif (sistem digital).	70	B

BAB | 04

BIDANG-BIDANG KEUTAMAAN

BIDANG KEUTAMAAN 1:
PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA

Strategi 1: Meningkatkan kecekapan & pengukuhan penyampaian maklumat di kalangan penjawat awam

Objektif Strategik 1.1: Meningkatkan kecekapan & pengukuhan penyampaian maklumat di kalangan penjawat awam

Objektif Strategik 1.2: Memperkasakan nilai-nilai integriti di kalangan warga Jabatan

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
1	Melaksanakan program pementoran yang berkesan	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun
2	Mengukuhkan pelaksanaan AOP	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan	2 Tahun
3	Meningkatkan pengetahuan dan kemahiran dalam bidang kerja	Unit Pengurusan Sumber Manusia	5 Tahun
4	Memastikan daftar rekod pertukaran kata laluan pegawai diselenggara mengikut Dasar Keselamatan ICT Kerajaan Negeri Sarawak	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan	5 Tahun
5	Mengisi surat perakuan penjawat awam di bawah Akta Rahsia Rasmi, 1972	Unit Pengurusan Sumber Manusia	2 Tahun
6	Memperbaharui keanggotaan Jawatankuasa Penggubal Kertas Soalan Peperiksaan Jabatan	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
7	Memperkenalkan mekanisme yang lebih kukuh dalam mengawal pergerakan pegawai	Unit Pentadbiran	3 Tahun
8	Melantik pegawai khas untuk memantau setiap aset yang dipertanggungjawabkan kepada pegawai berkenaan	Unit Pentadbiran	5 Tahun
9	Mengaplikasikan teknologi dalam pengurusan aset hidup di stesen ternakan	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan	5 Tahun
10	Mengamalkan gaya hidup sihat	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun
11	Mengukuhkan sistem pemantauan kerja lebih masa	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun
12	Mengukuhkan kawalan akses internet	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan	3 Tahun
13	Mengukuhkan sistem keluar masuk inventori	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan	3 Tahun
14	Pemerkasaan dan penstrukturan semula Jabatan	Unit Pengurusan Sumber Manusia	5 Tahun
15	Pelaksanaan pusingan tugas	Unit Pengurusan Sumber Manusia	5 Tahun
16	Pengiystiharaan harta setiap tiga tahun	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
17	Mengadakan sesi taklimat atau kaunseling dalam pengurusan kewangan peribadi setiap tiga tahun	Unit Pengurusan Sumber Manusia	3 Tahun
18	Meningkatkan disiplin diri dan penghayatan nilai integriti	Unit Pengurusan Sumber Manusia; Unit Integriti	3 Tahun
19	Melaksanakan tindakan punitif ke atas pegawai atau kakitangan yang tidak mematuhi SOP dan melakukan perbuatan tidak berintegriti	Unit Pengurusan Sumber Manusia; Unit Integriti	5 Tahun

BIDANG KEUTAMAAN 2:
KEWANGAN DAN PEROLEHAN

Strategi 2: Mempertingkatkan keberkesanan dan ketelusan pengurusan kewangan dan pengurusan perolehan

Objektif Strategik 2.1: Meningkatkan ketelusan perolehan, pengurangan risiko rasuah, penyelewengan dan salahguna kuasa			
BIL.	**INISIATIF**	**PELAKSANA**	**TEMPOH MASA**
20	Memperkukuhkan peraturan dalaman	Seksyen Kewangan dan Akaun	2 Tahun
21	Melaksanakan audit dalaman bagi mengenalpasti kelemahan dan pelanggaran tatacara kewangan serta perolehan melalui kaedah semakan silang antara bahagian	Seksyen Kewangan dan Akaun	5 Tahun
22	Meningkatkan pengetahuan, kemahiran dan kefahaman dalam pengurusan kewangan dan pengurusan perolehan	Seksyen Kewangan dan Akaun; Unit Pentadbiran	3 Tahun
23	Mewajibkan kursus pengurusan kewangan, pengurusan perolehan, integriti dan etika kerja ke atas pegawai baharu	Seksyen Kewangan dan Akaun	5 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
24	Memperketatkan SOP penerimaan barangan	Seksyen Kewangan dan Akaun; Unit Pentadbiran	5 Tahun
25	Memperkukuhkan SOP pengurusan kewangan dan pengurusan perolehan	Seksyen Kewangan dan Akaun	2 Tahun
26	Memperkenalkan pengiktirafan dan pemberian anugerah kepada PTJ yang menunjukkan prestasi pengurusan kewangan yang cemerlang	Seksyen Kewangan dan Akaun	5 Tahun
27	Melaksanakan kawalan ketat terhadap akses dokumen perolehan yang bertaraf sulit	Seksyen Kewangan dan Akaun	5 Tahun
28	Melaksanakan pematuhan *Integrity Pact* dalam urusan perolehan	Unit Integriti	5 Tahun
29	Memperkasakan jawatankuasa perolehan	Seksyen Kewangan dan Akaun; Unit Integriti	3 Tahun
30	Mewujudkan kesedaran berterusan mengenai isu integriti dalam kalangan pegawai	Unit Integriti	5 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
31	Memperkasakan pematuhan terhadap pelaksanaan kajian pasaran	Seksyen Kewangan dan Akaun	3 Tahun
32	Memastikan proses perolehan dipatuhi sepenuhnya berpandukan Pekeliling Perbendaharaan yang berkuatkuasa	Seksyen Kewangan dan Akaun	5 Tahun
33	Menyenarai hitamkan pembida dari menyertai sebut harga / tender Jabatan	Seksyen Kewangan dan Akaun	1 Tahun
34	Melaporkan kesalahan dilakukan oleh pembida kepada pihak UPKJ	Seksyen Kewangan dan Akaun	1 Tahun

DO NOT ACCEPT IT

BIDANG KEUTAMAAN 3: PENGUATKUASAAN

Strategi 3: Meningkatkan tadbir urus, kecekapan dan keberkesanan penguatkuasaan

Objektif Strategik 3.1: Meningkatkan kewibawaan kakitangan Cawangan Penguatkuasaan

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
35	Memperkukuhkan tatacara, garis panduan dan arahan Jabatan mengikut dasar semasa	Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia	5 Tahun
36	Mewujudkan kad kuasa / kad pengenalan dan pakaian seragam	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
37	Meningkatkan pematuhan kepada Ordinan Kesihatan Awam Veterinar, 1999	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
38	Memastikan pemegang *tranquilizer gun* diberikan permit dan lesen senjata	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
39	Memastikan kehadiran pegawai pengiring dari Polis Diraja Malaysia (PDRM) semasa melakukan operasi berskala besar	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
40	Mengukuhkan SOP untuk operasi penguatkuasaan	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
41	Mengadakan operasi bersepadu dan perkongsian dengan pihak yang berkaitan	Cawangan Penguatkuasaan	2 Tahun
42	Menjalinkan kerjasama dengan agensi penguatkuasaan yang berkaitan untuk aktiviti penguatkuasaan	Cawangan Penguatkuasaan	2 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
43	Mewujudkan sistem inventori beresit untuk barang rampasan	Cawangan Penguatkuasaan	5 Tahun
44	Meningkatkan pengetahuan dan kemahiran dalam bidang penguatkuasaan	Cawangan Penguatkuasaan; Unit Pengurusan Sumber Manusia	2 Tahun
45	Mengadakan aktiviti pemantauan bagi mengesan kegiatan haram	Cawangan Penguatkuasaan	1 Tahun
46	Mengukuhkan sistem aduan dan laporan siasatan agar lebih telus dan efektif	Cawangan Penguatkuasaan	3 Tahun
47	Memperkenalkan insentif penghargaan kepada orang awam dan kakitangan yang melaporkan kes-kes berkaitan dengan aktiviti haram	Cawangan Penguatkuasaan	5 Tahun

BIDANG KEUTAMAAN 4: PELESENAN DAN PERMIT

Strategi 4: Meningkatkan biosekuriti, mutu perkhidmatan dan mengawal selia industri ternakan

Objektif Strategik 4.1: Memperkasakan dan meningkatkan ketelusan dan integriti dalam pengeluaran permit dan lesen

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
48	Mengadakan sesi kaunseling kepada pegawai atau kakitangan	Unit Pengurusan Sumber Manusia	2 Tahun
49	Melaksanakan audit dalaman secara berkala terhadap pematuhan SOP regulatori	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan; Unit Integriti	2 Tahun
50	Mewujudkan *Gift Policy* untuk penghargaan dan pengiktirafan	Unit Integriti	2 Tahun
51	Mengukuhkan SOP mengenai pengeluaran dan pemprosesan lesen serta permit agar lebih jelas	Bahagian Regulatori	2 Tahun
52	Mengukuhkan aktiviti penyeliaan terhadap tugas siasatan lapangan pegawai	Bahagian Regulatori; Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian	2 Tahun
53	Kolaborasi bersama agensi penguatkuasaan yang berkaitan untuk pemprosesan lesen dan permit	Bahagian Regulatori; Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian	2 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
54	Meningkatkan pengetahuan dan kemahiran dalam aktiviti regulatori	Unit Pengurusan Sumber Manusia	2 Tahun
55	Menandatangani Surat Aku Janji oleh pegawai dan kakitangan	Unit Pengurusan Sumber Manusia	2 Tahun
56	Penyerahan lesen atau permit hanya dilakukan pada waktu pejabat di kaunter bayaran	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian	2 Tahun
57	Menyebarluaskan SOP berkaitan dengan permohonan, pemprosesan dan pengeluaran permit	Bahagian Regulatori	2 Tahun

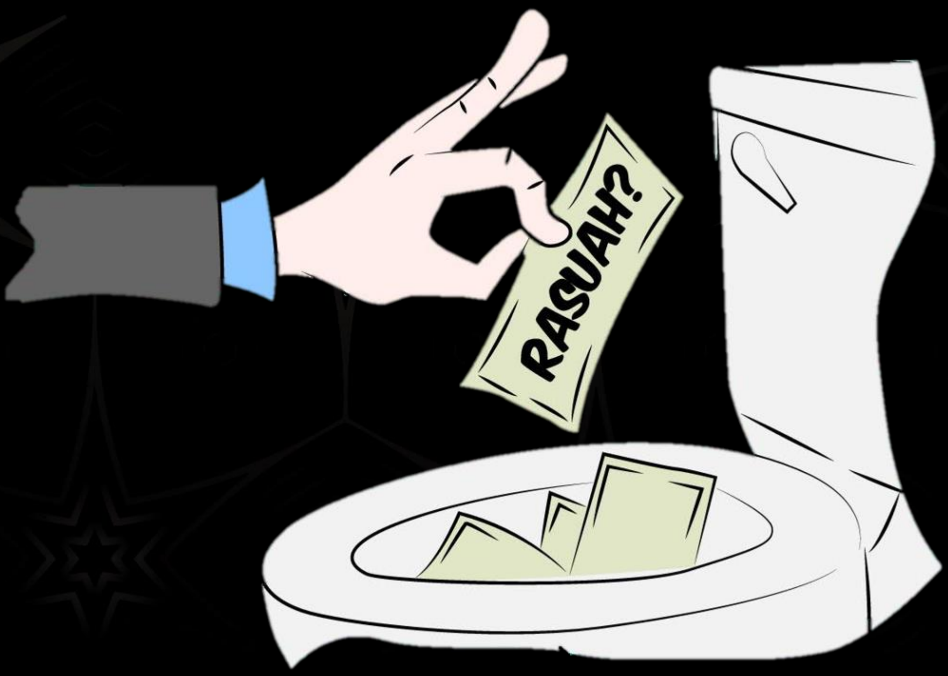

BIDANG KEUTAMAAN 5: PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN

Strategi 5: Meningkatkan pembangunan industri ternakan dengan lebih efisien dan mampan

Objektif Strategik 5.1: Memantapkan pematuhan SOP perkhidmatan pengurusan input ternakan

Objektif Strategik 5.2: Memperkukuhkan kecekapan penyampaian dan ketelusan dalam perkhidmatan

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
58	Menyebarluaskan SOP pembangunan ternakan, memantau pematuhan pelaksanaan dan menilai keberkesanan SOP	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	5 Tahun
59	Mengukuhkan SOP untuk pemantauan input ternakan	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	5 Tahun
60	Pengukuhan dan penstrukturan semula kumpulan pemantau	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan; Unit Pentadbiran Sumber Manusia	5 Tahun
61	Melaksanakan audit dalaman secara berkala terhadap pematuhan MPPT	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	5 Tahun
62	Memperkenalkan mekanisme pemantauan data	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	5 Tahun
63	Memperkasakan dan menghalusi format pelaporan bulanan census ternakan	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan	3 Tahun

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
64	Memperketatkan sistem pengurusan perolehan input ternakan	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	5 Tahun
65	Menilai, menganalisis dan mengklasifikasi jenis dan impak penyakit haiwan terhadap aktiviti import eksport dan ekonomi Sarawak	Bahagian Regulatori; Bahagian Kesihatan Haiwan; Bahagian Kesihatan Awam Veterinar	5 Tahun
66	Memperkasakan dan memperhalusi keanggotaan ahli DLDC / HLDC setiap 3 tahun	Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	3 Tahun

BIDANG KEUTAMAAN 6: PENGURUSAN MAKMAL

Strategi 6: Memantapkan kualiti dan sistem pengurusan makmal

Objektif Strategik 6.1: Memantapkan pemantauan operasi makmal serta meningkatkan kualiti perkhidmatan dan pengurusan data

BIL.	INISIATIF	PELAKSANA	TEMPOH MASA
67	Mewujudkan jawatankuasa yang bertanggungjawab untuk memantau pelaksanaan SOP secara berterusan	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan; Makmal Diagnosa Veterinar Negeri	3 Tahun
68	Menambahbaik SOP makmal sedia ada bagi mematuhi spesifikasi / standard ujian makmal	Makmal Diagnosa Veterinar Negeri	3 Tahun
69	Melaksanakan aktiviti akreditasi dan mendapatkan pensijilan Pensijilan ISO 9001 & MS 17025	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan; Makmal Diagnosa Veterinar Negeri	5 Tahun
70	Mewujudkan sistem pengurusan makmal lebih efektif (sistem digital).	Makmal Diagnosa Veterinar Negeri	3 Tahun
71	Mewujudkan SOP untuk memantau ketirisan maklumat	Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan; Makmal Diagnosa Veterinar Negeri	3 Tahun

BAB | 05
TADBIR URUS OACP

MEKANISME PELAKSANAAN

Bagi memastikan pembangunan *OACP* JPVS berjalan dengan lancar, JPVS telah menubuhkan Jawatankuasa Pembangunan *OACP* JPVS berdasarkan Pekeliling Integriti Negeri Sarawak Bilangan 1 Tahun 2020 - Pelan Antirasuah Organisasi (OACP).

Seterusnya, pelaksanaan *OACP* yang berkesan memerlukan penglibatan, kerjasama dan komitmen yang tinggi dari pelbagai pihak terutamanya Pengurusan Tertinggi Jabatan, warga Jabatan dan pemegang taruh.

Sekretariat Penyelaras *OACP* JPVS (*SP-OACP* JPVS) telah ditubuhkan dan diketuai oleh Ketua Unit Integriti JPVS bagi memantau setiap inisiatif dan aktiviti yang dilaksanakan mengikut perancangan yang telah ditetapkan dalam OACP JPVS dan JAR JPVS. Setiap perkembangan inisiatif dan aktiviti akan dilaporkan ke dalam JAR JPVS.

JAR JPVS akan membincangkan mengenai pelaksanaan inisiatif di bawah *OACP* JPVS. Sekiranya terdapat isu atau cabaran dalam melaksanakan sesuatu inisiatif, ia hendaklah dibincang dan diselesaikan dalam JAR JPVS. Sekiranya sukar untuk diselesaikan secara dalaman, isu atau cabaran berkenaan akan di bawa ke peringkat JAR MANRED.

Sekiranya JAR MANRED mendapati penglibatan agensi bukan di bawah kementerian diperlukan untuk menyelesaikan isu atau cabaran yang diutarakan, isu atau cabaran berkenaan akan dibawa ke peringkat JAR Negeri.

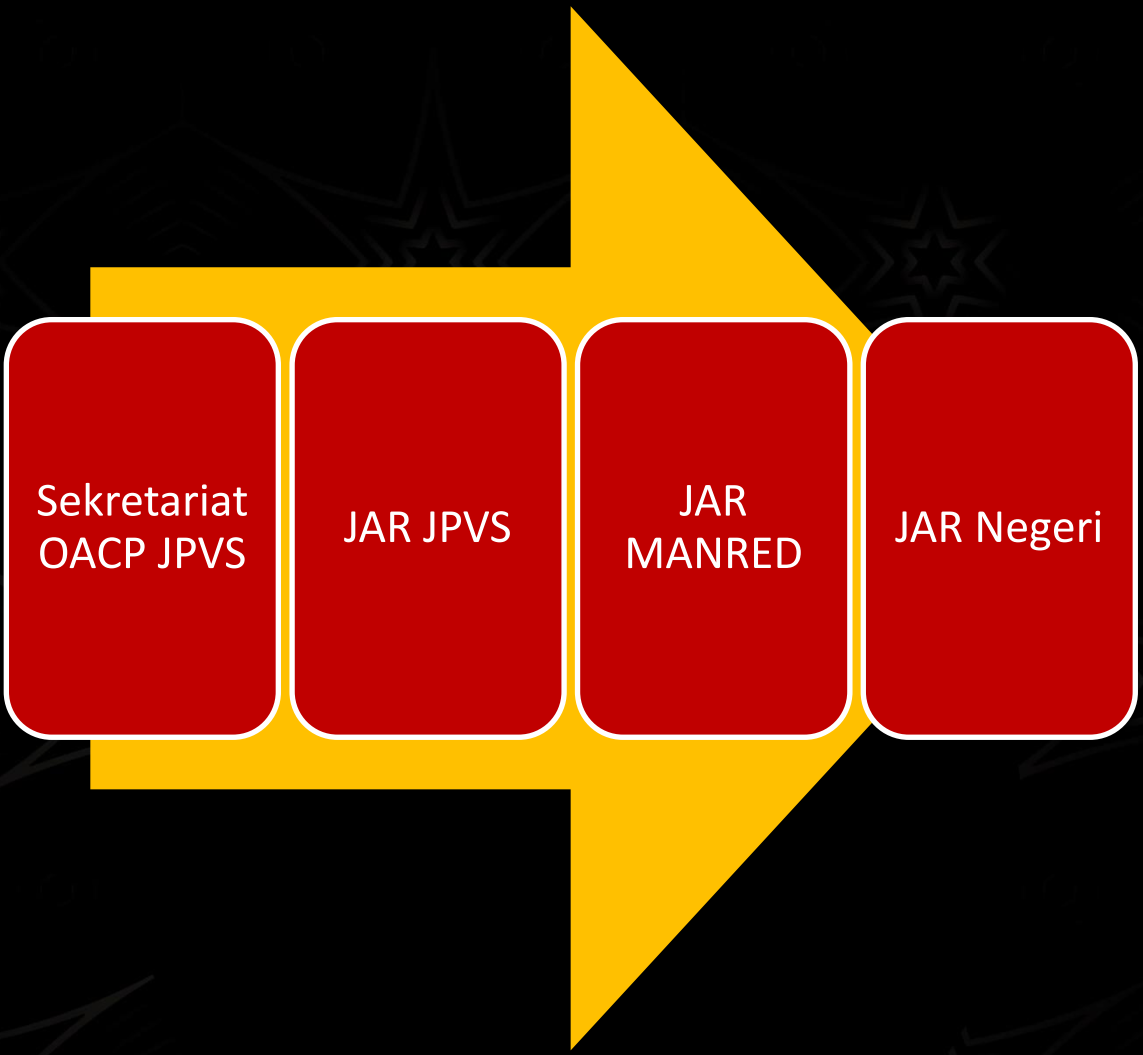

Pada masa yang sama, UNION yang juga berperanan sebagai Sekretariat Penyelaras *OACP* Peringkat Negeri (SP-OACP Negeri) akan memantau pelaksanaan komitmen *OACP* bagi setiap Jabatan, Kementerian, Pentadbiran Bahagian dan Badan-Badan Berkanun Negeri. Oleh yang demikian, Sekretariat *OACP* JPVS akan melaporkan pelaksanaan *OACP* kepada dua pihak, iaitu JAR JPVS dan SP-OACP Negeri.

KERANGKA PELAKSANAAN *OACP*

PERINGKAT NEGERI	PERINGKAT KEMENTERIAN	PERINGKAT JABATAN
Kerjasama antara agensi-agensi dalam Negeri	Kerjasama antara agensi-agensi di bawah MANRED	Kerjasama antara Bahagian-Bahagian dalam JPVS
Inisiatif OACP Negeri	**Inisiatif OACP MANRED**	**Inisiatif OACP JPVS**
Melibatkan semua kementerian, jabatan, agensi kerajaan, sektor swasta, Badan Berkanun dan GLC	Melibatkan seluruh warga Kementerian dan GLC di bawah Kementerian	Melibatkan seluruh warga Jabatan

Pelaksanaan *OACP* JPVS melibatkan tiga peringkat, iaitu peringkat Negeri, Kementerian dan Jabatan. Ketiga-tiga peringkat ini penting dalam menjayakan *OACP* secara keseluruhan di mana ia saling berkait rapat. Komitmen dan hala tuju yang sama dalam membasmi isu rasuah dan integriti menjadikan ketiga-tiga peringkat ini seiringan dalam menjayakan pelaksanaan *OACP* dan inisiatif-inisiatif di bawahnya.

STRUKTUR TADBIR URUS *OACP*

JAR JPVS	

KEANGGOTAAN:
 	
• Pengerusi: Pengarah Perkhidmatan Veterinar Sarawak
• Setiausaha: Ketua Unit Integriti
• Ahli-Ahli:
  • Timbalan Pengarah
  • Ketua-Ketua Bahagian
  • Ketua Pegawai Penguatkuasa
  • Akauntan, Seksyen Kewangan dan Akaun,
  • Pegawai Penguasa, Makmal Diagnosa Veterinar Negeri
  • Ketua-Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian
	FUNGSI:
	
	• Menerima laporan pemantauan dan penilaian OACP
	• Mendapatkan penjelasan daripada pelaksana pelan tindakan
	• Membuat keputusan penting selari dengan kepentingan Jabatan
	• Mengenal pasti penyelesaian terbaik
	• Memperakukan isu dan laporan untuk dikemukakan kepada JAR MANRED jika diperlukan

SP-OACP JPVS
Unit Integriti
Menilai dan memantau prestasi inisiatif OACP JPVS

MEKANISME PENYELARASAN PEMANTAUAN DAN PENILAIAN

PENYELARASAN

PEMANTAUAN

- Menjelaskan objektif program
- Memadankan aktiviti dan sumber dengan objektif
- Menterjemahkan objektif ke dalam indikator prestasi dan sasaran
- Membandingkan keputusan sebenar dengan sasaran (melalui pengumpulan data yang kerap)
- Melaporkan kemajuan kepada pemegang taruh berkaitan dan memaklumkan sebarang permasalahan

PENILAIAN

- Mengenal pasti kekuatan dan kelemahan setiap aktiviti
- Menilai sama ada aktiviti yang menyokong strategi tersebut berorientasikan matlamat yang hendak dicapai
- Memastikan bahawa aktiviti dilaksanakan sebagaimana yang dirancang
- Memberikan maklum balas yang bersesuaian berdasarkan situasi apabila diperlukan

Pemantauan dan penilaian keberkesanan inisiatif dan aktiviti di bawahnya adalah penting agar tidak tersasar dari visi dan misi sebenar *OACP* JPVS.

Sistem mekanisme pemantauan dan penilaian yang berkesan boleh membantu organisasi dalam menambahbaik strategi yang sedia ada dan pada masa yang sama dapat melihat perkembangan serta prestasi pelaksanaan inisiatif dan aktiviti.

Sekiranya indikator menunjukkan sesuatu inisiatif tidak menggambarkan prestasi yang positif, maka inisiatif berkenaan perlu dinilai semula. Sekiranya perlu, strategi baru mesti dilaksanakan bagi memastikan inisiatif berkenaan mampu memberi impak yang positif.

Untuk tujuan indikator pemantauan dan penilaian boleh diambil dari laporan peneraju/pelaksana di mana menyatakan status pelaksanaan sesuatu inisiatif dan aktiviti menggunakan templat yang disediakan. Selain itu, indikator juga diambil dari laporan salah laku pegawai, naziran dalaman / dari luar dan dari skor *Culture Rating Survey* bagi nilai integriti. Indikator-indikator ini akan dilaporkan dalam Mesyuarat JAR JPVS.

MEKANISME PENILAIAN

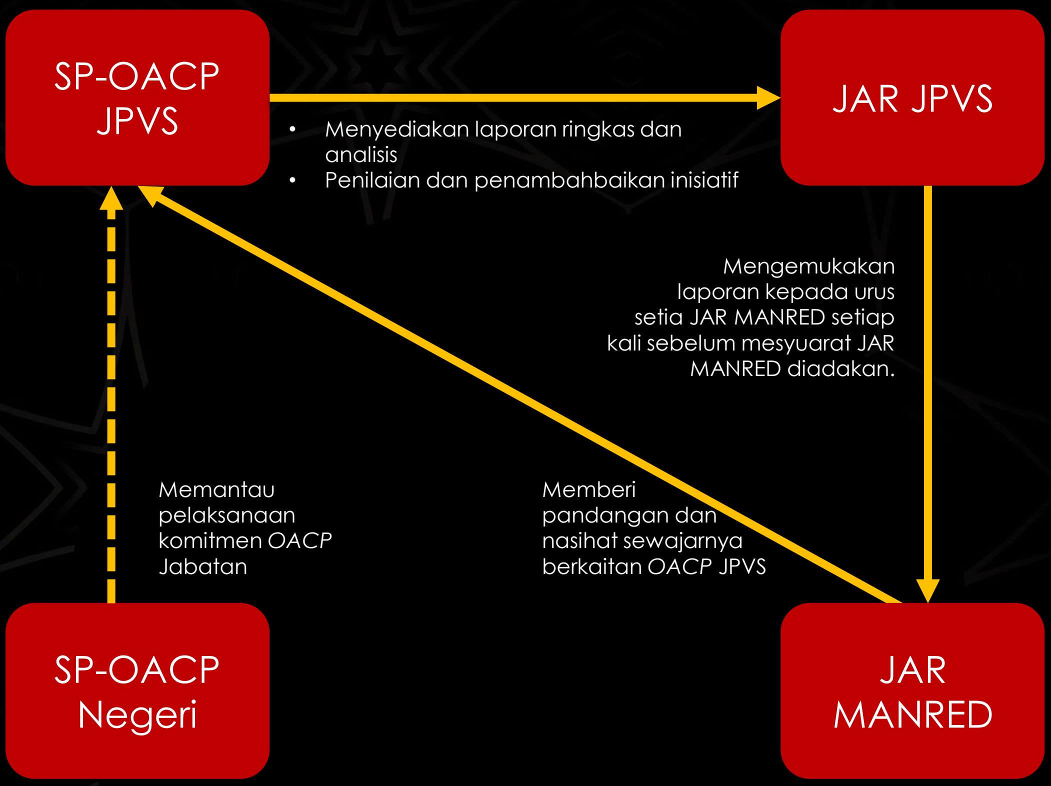

BAB | 06
PENGGULUNGAN

KESIMPULAN

Kerajaan dalam usaha pemantapan *governans*, integriti dan antirasuah dalam Sistem Pengurusan Pentadbiran Kerajaan telah merangka satu pelan khusus iaitu Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019 – 2023 bagi menangani permasalahan rasuah, integriti dan tadbir urus negara ini. Bagi memperlihatkan komitmen JPVS dalam menyokong usaha kerajaan ini, JPVS telah membangunkan Pelan Antirasuah Organisasi (OACP) yang julung kalinya bagi tempoh lima (5) tahun iaitu 2021 sehingga 2025.

OACP ini telah menggariskan 71 inisiatif yang akan diterapkan dan diamalkan oleh JPVS sebagai mekanisme pengurusan pemantapan *governans*, integriti dan antirasuah dalam Jabatan. Pelan ini juga menjelaskan mekanisme penyelarasan dan pemantauan bagi memastikan inisiatif-inisiatif OACP JPVS dilaksanakan seperti yang ditetapkan dan pelan ini akan sentiasa dikaji dan dikemaskini mengikut perubahan semasa.

Pelan OACP JPVS ini berfungsi sebagai panduan dan rujukan kepada semua pihak yang terlibat dalam usaha memantapkan *governans*, integriti dan antirasuah JPVS selaras dengan visi OACP Nasional. Gejala rasuah ini diibaratkan sebagai "MUSUH DALAM SELIMUT" yang harus kita tangani hingga ke akar umbi.

Tunggang kuda berhati-hati,
Terjatuh karang terpelesok nanti,
Fikir dahulu sebelum transaksi,
Kalau terjebak tak guna sesali.

Haiwan peliharaan jangan dibiar,
Tuan punya haruslah pandai menjaga,
Kalau dibenar rasuah berakar,
Organisasi tergadai sengsara semua.

JAWATANKUASA PEMBANGUNAN OACP JPVS

PENASIHAT
Dr. Adrian Susin Ambud

PENGERUSI
Dr. Sajem Jinim

TIMBALAN PENGERUSI
Supt. (B) Chia Cheok Hua

SETIAUSAHA
Hanif bin Hanapi

Dr. Chuo Hock Tieng

Dr. William Rovina Nating

Dr. Andrea Lim Li Li

Norizawati bte Muhamad Nur

Affifandi bin Allias

SIDANG EDITORIAL

MATHEW JENANG
KETUA EDITOR
BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

HANIF BIN HANAPI
KETUA PENGARANG
SEKSYEN PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA

ROVITS REGEN
PENOLONG EDITOR & PENGARANG
BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

SEKALUNG
BUDI

Ribuan terima kasih diucapkan kepada semua pihak yang telah membantu dan memberi hala tuju dalam membangunkan OACP JPVS pada kali ini.

Tidak lupa juga kepada para peserta Bengkel Pembangunan OACP JPVS yang diadakan pada 27-29 Januari 2021, yang memberi komitmen tinggi dan masa bagi memberi input yang bernas.

Terima kasih kami tujukan kepada urusetia yang turut berusaha memastikan perjalanan bengkel berjalan dengan lancar dalam menyediakan fasiliti dan kemudahan bengkel yang optimum.

TERIMA KASIH.

PENGHARGAAN

Yang Berhormat Datuk Amar Douglas Uggah Embas
Timbalan Ketua Menteri, Menteri Kewangan II,
Menteri Pemodenan Pertanian, Tanah Adat dan Pembangunan
Wilayah Sarawak

Yang Berbahagia Encik Edwin Abit
Setiausaha Tetap,
Kementerian Pemodenan Pertanian, Tanah Adat dan
Pembangunan Wilayah Sarawak

Yang Berbahagia Tuan Haji Adana bin Haji Jed
Pengarah,
Unit Integriti dan Ombudsman Negeri

Yang Berusaha Dr. Adrian Susin Ambud
Pengarah,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Yang Berusaha Dr. Stephen Gabriel Pusin
Timbalan Pengarah (Kesihatan Veterinar dan Pematuhan)
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Yang Berusaha Dr. Sajem Jinim
Timbalan Pengarah (Pembangunan Industri Ternakan)
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Supt. (B) Chia Cheok Hua
Ketua Pegawai Penguatkuasa
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Dr. Nicholas Jenek
Ketua Bahagian Kesihatan Awam Veterinar
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Dr. William Rovina Nating
Ketua Bahagian Penyelidikan Dan Perancangan
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Dr. Andrea Lim Li Li
Ketua Bahagian Kesihatan Haiwan
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

Tuan Shamsul bin Bojeng
Ketua Seksyen Integriti,
Unit Integriti dan Ombudsman Negeri

Puan Hajah Siti Romiza binti Romali
Ketua Unit Integriti,
Jabatan Tanah dan Survei Sarawak

Dr. Chuo Hock Tieng
Ketua Bahagian Regulatori,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Mathew Anak Jenang
Ketua Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Cik Hannah Imelda Fredrick
Akauntan,
Seksyen Kewangan dan Akaun,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Puan Norizawati Bte Muhamad Nur
Pegawai Penyelidik,
Bahagian Penyelidikan Dan Perancangan,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Dr. Nur Athirah binti Mohd Jazman
Pegawai Veterinar,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Chana Anak Langkan
Penolong Pegawai Veterinar Kanan,
Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Daud Anak Imbang
Penolong Pegawai Veterinar Kanan,
Bahagian Komersialisasi Dan Khidmat Sokongan ,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Puan Selmah Apang
Penolong Pegawai Tadbir Kanan,
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Kippa Anak Liyu @ Tipa Liu
Penolong Akauntan Kanan,
Seksyen Kewangan dan Akaun,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Henry Anak Banyan
Penolong Pegawai Veterinar Kanan,
Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik Parag Kaweh
Penolong Pegawai Veterinar,
Unit Pemantauan Projek,
Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Puan Jerina Peter Pee
Penolong Pegawai Tadbir,
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Cik Sylvia Gilbert Sirau
Penolong Akauntan,
Seksyen Kewangan dan Akaun,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Encik David Jutin Anak Notel
Pembantu Tadbir (Kewangan) Kanan,
Seksyen Kewangan dan Akaun,
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.

Dr. Roynston Albert Julin
Pegawai Veterinar,
Pegawai Penguasa,
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Dr. Jackie Peter
Pegawai Veterinar,
Cawangan Makmal Kesihatan Awam Veterinar Negeri,
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Encik George Anak Bobby
Pegawai Penyelidik,
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Encik Affifandi bin Allias
Pegawai Penyelidik,
Cawangan Makmal Kesihatan Awam Veterinar Negeri,
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Cik Carolynna Buyau Anak James
Pegawai Penyelidik,
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Puan Nurbaizura bt. Anong
Pembantu Tadbir (Kewangan),
Makmal Diagnosa Veterinar Negeri.

Dr. Sylmie Al-Harir
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Miri.

Dr. Ainul Riza binti Abu Seman
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sibu.

Dr. Naziah binti Montel
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu.

Dr. Siong Jing Jing
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Betong.

Puan Ahtien Ijon
Timbalan Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching.

Encik Hasnul bin Abdullah Buyong
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Mukah.

Encik Zulhazi bin Ahmad Tamnon
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Samarahan.

Cik Glenice Bulan Ayuu
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman.

Cik Siti Nur Rushila binti Keria
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sarikei.

Encik Lawai Paran Matu
Pengurus Stesen Ternakan Karabungan, Miri.

Puan Alinda anak Mohing
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi) Kanan,
Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching.

Puan Agnes Sedai anak Janin
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi),
Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu.

Puan Viviana Ho Suk Chien
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi),
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia,
Jabatan Perkhidmatan Veterniar Sarawak.

Puan Vivian Anak Halimon
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi),
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia,
Jabatan Perkhidmatan Veterniar Sarawak.

Puan Victoria Pedro Austin
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi),
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia,
Jabatan Perkhidmatan Veterniar Sarawak.

GALERI
OACP JPVS

PRA BENGKEL OACP JPVS

30 OKTOBER 2020
IBU PEJABAT JPVS

BENGKEL OACP JPVS

27-29 JANUARI 2021
CITADINES HOTEL APARTMENT KUCHING

BENGKEL OACP JPVS

27-29 JANUARI 2021
CITADINES HOTEL APARTMENT KUCHING

BENGKEL OACP JPVS

27-29 JANUARI 2021
CITADINES HOTEL APARTMENT KUCHING

BENGKEL OACP JPVS

27-29 JANUARI 2021
CITADINES HOTEL APARTMENT KUCHING

BENGKEL OACP JPVS

27-29 JANUARI 2021
CITADINES HOTEL APARTMENT KUCHING

MESYUARAT OACP JPVS

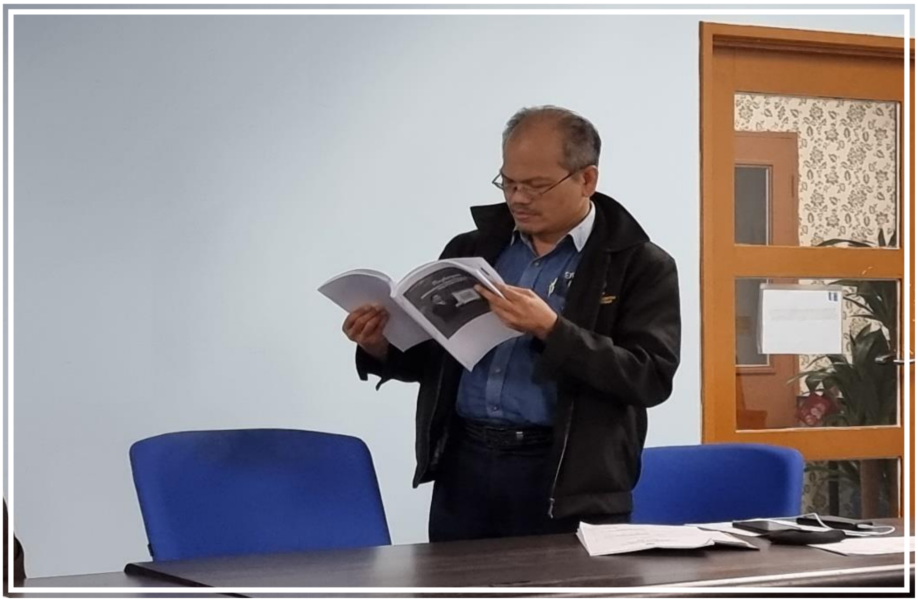

4 FEBRUARI 2021
IBU PEJABAT JPVS

MESYUARAT OACP JPVS

4 FEBRUARI 2021
IBU PEJABAT JPVS

MESYUARAT OACP JPVS

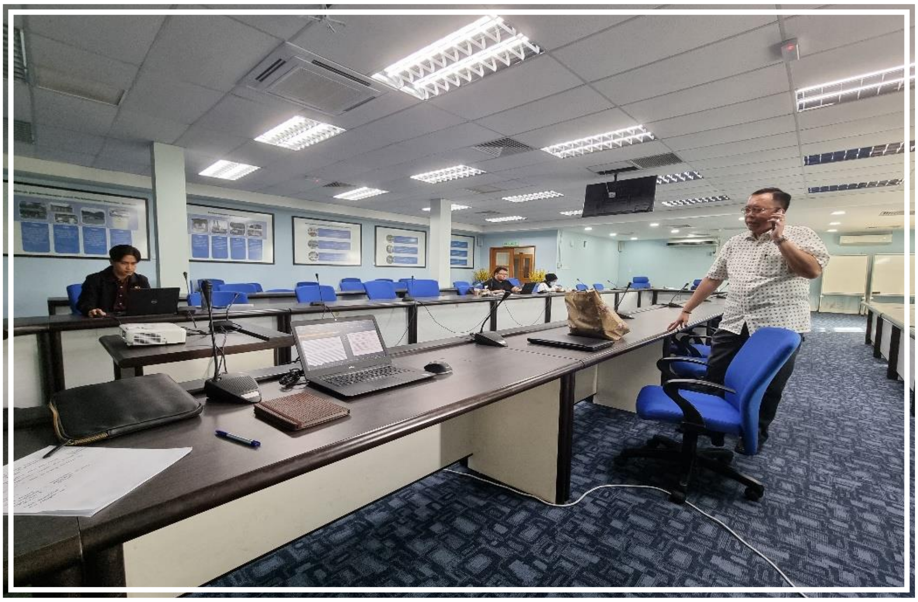

10 FEBRUARI 2021
IBU PEJABAT JPVS

MESYUARAT OACP JPVS

10 FEBRUARI 2021
IBU PEJABAT JPVS

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK
(*Department of Veterinary Services Sarawak*)
IBU PEJABAT PERKHIDMATAN VETERINAR,
LOT 877, JALAN SEMENGGOK, OFF BATU 12
JALAN KUCHING–SERIAN,93250 KUCHING, SARAWAK

Tel: 082-628248 | Faks: 082-628227 | Email: dvs@sarawak.gov.my
Website: dvs.sarawak.gov.my | FB: www.facebook.com/DVSSarawak